

нала съвършено неприложима. Параллактически-тъ и собствени-тъ движения на звѣзды-тъ системи станъли тѣй заплетены, що-то несъвършени-тъ микромѣтрически сръдства на Хершеля не могли да ги отдѣлять.

До тука, усилия-та да са получатъ разстояніе-та на звѣзды-тъ нѣмалы сполука. Обаче достигнато было отрицателно рѣшеніе. Че разстояніе-то имъ было огромно, това станало очевидно; защо-то параллакса имъ оставалъ нечувствителенъ даже за най-точны-тъ и чувствителны инструменти. Захванали почти да са отчайватъ за съвършенно-то рѣшеніе на тѣзи задача. Но надѣжда-та са възобновила, кога-то были направлены великолѣпны рефракторы, за кои-то ученныя мѣръ длѣжѣ на искусство-то и гениалность та на знаменитого Фрауенхофера, въ Мюнхенъ. Този великъ художникъ, подпомогнътъ отъ дълбоки-тъ познанія на Бесселя, измыслилъ и направилъ единъ инструментъ необыкновенно силенъ и исключительно приспособенъ за издирваніе параллакса на неподвижны-тъ двѣ звѣзды.

Въоружены съ микромѣтрически аппаратъ, до чудна степень съвършенъ и способенъ за мѣреніе както на голѣмы тѣй и на малки прострѣства, телескопы-тъ на Фрауенхофера были тѣй направлены, що-то съ помощь-та на единъ тѣтъкъ механизмъ, могли да са движатъ съ скоростъ съвършено равна на денонощно-то движение на наблюдаемыя прѣдмѣтъ. За да са даде нѣкое понятіе за тѣтъкъ-та на механизма, съ кой-то са снабдени тѣзи голѣмы телескопы, достаточно е само да кажемъ, че микрометра на голѣмыя рефракторъ на Синсиннатска-та обсерваторія раздѣля единъ дюймъ на 80,000 равны части! Кога-то механическа-та изобрѣтателность не могла да направи математически линіи, паякъ-тъ прѣдложилъ свои-тъ услуги, и съ негова-та тѣнка нишка са извършватъ тѣзи измѣренія. Двѣ параллелны паяжины сж настаняватъ въ фокуса на очно-то стѣкло на микрометра; и кога-то свѣтлината на една малка лампа са отрази къмъ тѣхъ, то око-то, като погледне въ телескопа, вижда двѣ тѣнки, златны жичкы, правы и прекрасны, тѣглены прѣзь сръда-та на поле-то на зрѣніе-то, и сѣкашъ че сж исписаны на небе-то. Тѣзи жичкы сж въ властьта на наблюдателя: той може да уголѣми или да смали разстояніе-то имъ споредъ желаніе-то си, и да ги обраца тѣй, що-то да ги докарва въ какво-то положеніе поиска, при това всяко движение съ точность са мѣри съ вѣрно раздѣлены масштабы.

Да си прѣдположимъ сега, че трѣба да са опредѣли разстояніе-то и положеніе-то на звѣзды-тъ, кои-то съставляватъ единъ чифтъ. За това обръщатъ къмъ тѣхъ телескопа додѣ ги докарать въ центра на поле-то на зрѣніе-то. Часовыя механизмъ са подкарва въ движение; той земва тѣжкыя инструментъ, кой-то тѣжи повече 800 оки, съ най-чудна точность го носи напредъ, като държи могущественно-то му око, тѣй да рѣчемъ, приковано у прѣдмѣта, кой-то разгледать. По този начинъ наблюдателя, като има рѣце-тъ си свободны, може да прави измѣреніе. Най-напредъ той обръща микрометрически-тъ паяжины, додѣ-то една-та отъ тѣхъ мише съ точность отъ центръ до центръ на двѣ-тъ звѣзды. Това положеніе са забелѣзва, и отъ него са намѣрва жгъла, кой-то тѣзи линія образува съ меридіана. Следъ това наблюдателя обръща паяжины-тъ на една четвъртъ отъ окръжность-та, и тогазъ тѣ ставатъ перпендикулярны на по-прво-то